

Pojęcie „wydania towaru” – co dokładnie się pod nim kryje?

W tekście Konwencji CMR można napotkać wielokrotnie pojęcie „wydania towaru”. Z tym określeniem na bieżąco w ramach codziennej korespondencji konfrontują się również osoby zajmujące się sprawami z zakresu prawa przewozowego, na przykład podczas załatwiania wszelkich formalności związanych z powstałą szkodą. W którym momencie dokładnie następuje owo „wydanie towaru”?

Wydanie towaru osobie trzeciej ma miejsce w przypadku, gdy osoba trzecia jest upoważniona lub upoważniona przez odbiorcę



W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że w Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) brak jest jakiegokolwiek definicji tego sformułowania. Zgodnie z panującym poglądem, wydanie towaru w swej istocie uwarunkowane jest dwustronnym oświadczeniem woli, tzn. zarówno przewoźnik musi być gotów do zaprzestania sprawowania pieczy nad transportowanym towarem, jak i odbiorca musi wyrazić chęć przejęcia tego towaru odpowiednio pod swoją pieczę. Zatem jasnym jest, że samo pozostawienie towaru przy lub na terenie zakładu odbiorcy bez porozumienia się z nim lub bez uzyskania od niego oświadczenia o przyjęciu przesyłki nie stanowi jeszcze wydania towaru. Z kolei z drugiej strony wydanie towaru może nastąpić już w momencie, gdy znajduje się on jeszcze na pojeździe przewoźnika: wystarczy stworzyć odbiorcy (akceptującemu wydanie towaru) możliwość rzeczywistego, fizycznego rozporządzenia przesyłką (np.: poprzez otwarcie drzwi, zwinięcie plandeki itp.)!

Przesłanką, na podstawie której uznaje się, że nastąpiło wydanie towaru, jest fakt, że ma ono miejsce u odbiorcy rzeczywiście uprawnionego do odbioru przesyłki: wydania towaru w rozumieniu prawa prze-

wozowego nie stanowi więc rozładunek u odbiorcy nieuprawnionego do otrzymania przesyłki – zwany powszechnie dostawą do niewłaściwego odbiorcy – co niestety wciąż się zdarza. Natomiast wydanie towaru osobie trzeciej ma miejsce w przypadku, gdy osoba trzecia jest upoważniona lub upoważniona przez odbiorcę i – w przeciwieństwie do wyżej wspomnianej sytuacji – można je również dokonać w sposób prawnie skuteczny poprzez samo pozostawienie towaru pod nieobecność odbiorcy, jeżeli tak zostało uzgodnione i odpowiada to woli odbiorcy (np.: dostawy nocne).

Szczegółowe informacje o dokładnym momencie wydania towaru są niezbędne, aby móc określić okres odpowiedzialności przewoźnika, zdefiniowany w art. 17 ust. 1 CMR (czas między przyjęciem towaru a jego wydaniem): jak tylko towar zostanie wydany – a więc w chwili, gdy stworzy się odbiorcy możliwość rozporządzania przesyłką i jest on do tego gotowy – kończy się okres odpowiedzialności przewoźnika! W celu umożliwienia fachowcom z firmy LUTZ ASSEKURANZ właściwej oceny zaistniałych okoliczności w przypadku powstania szkody konieczny jest zawsze dokładny opis przebiegu stanu faktycznego u odbiorcy.